

Zaświadczenia o pracy w rolnictwie

Na podstawie jakich dokumentów można wydać zaświadczenie o pracy w gospodarstwie? Kto jest upoważniony do przeprowadzenia zeznań świadków? Co, jeżeli grunty leżą na terenie dwóch gmin?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do pracowników wydziałów podatkowego, nieruchomości oraz rolnictwa, a przede wszystkim do osób zajmujących się potwierdzaniem pracy w rolnictwie, przesłuchaniem świadków oraz potwierdzeniem istnienia gospodarstwa rolnego.

Czy można uwzględnić pracę w wakacje w gospodarstwie rolnym rodziców, jeżeli małoletni pracował w tym czasie na umowę zlecenie w w innym miejscu?

Realizowanie obowiązków opierając się na przestarzałej ustawie nie należy do prostych zadań - dlatego podczas wideoszkolenia dowiedzą się Państwo jak poprowadzić postępowanie zgodnie z kpa, a także czy wnioskujący może przynieść własne dokumenty potwierdzające pracę na gospodarstwie rodziców oraz kto może potwierdzić własnoręczność podpisów. Nasz prowadzący również powie jak mimo braku stosownych dokumentów zrealizować zapisy ustawowe, omówi temat przesłuchania świadków, a także kto powinien być świadkiem petenta. Oprócz powyższych tematów dowiedzą się również Państwo jak czytać stare karty gospodarstw i co zrobić, gdy w dokumentach brakuje ważnych informacji. Uwaga! Decydując się na udział w tym wideoszkoleniu otrzymują Państwo 7-dniowe darmowe konsultacje po wideoszkoleniu, podczas których jest możliwość zadawania dodatkowych pytań, otrzymania przydatnych porad, rozwiązania sytuacji problemowych z codziennej pracy oraz skorzystania z bogatej wiedzy eksperckiej.

W programie m.in.:

- Czy urząd ma obowiązek przesłuchać świadków?
- Kto prawnie powinien potwierdzić własnoręczność podpisów zeznania świadków: wójt, sekretarz, notariusz, pracodawca?
- Czy dziecko może starać się o uznanie pracy w gospodarstwie rolnym, jeżeli rodzic miał udział w gospodarstwie rolnym?
- Ustawa mówi, że zaświadczenie o pracy w rolnictwie można wystawić w momencie, gdy jest prowadzona ewidencja osób pracujących w gospodarstwie oraz osób posiadających gospodarstwo rolne. Urząd nie posiada takich danych, co robić w takim przypadku?
- Komu wydaje się poświadczenia oraz kto najczęściej prosi o takie poświadczenie?
- Jakiej rejestr i dokumenty należy brać pod uwagę przy wydawaniu zaświadczeń?
- PRZYKŁAD: do urzędu wpłynął wniosek o wydanie zaświadczenia, potwierdzającego prowadzenie indywidualnego gospodarstwa rolnego od osoby, która jest właścicielem od roku 2001. Wnioskodawca powołuje się na ustawę z 1990r. Do wniosku załączono zaświadczenie burmistrza o figurowaniu w ewidencji podatkowej podatników podatku rolnego oraz zaświadczenie z KRUS o okresie podlegania ubezpieczeniu społecznego rolników. Co możemy z tym zrobić?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- [Wzór wniosku o wydanie zaświadczenia](#)
- [Wzór wniosku o przyjęcie zeznań świadków](#)
- [Wzór odmowy wydania zaświadczenia](#)

- Wzory postanowienia odmownego z powodu braku dokumentów potwierdzających pracę na gospodarstwie
- Wzór postanowienia odmownego z powodu braku dokumentów potwierdzających istnienie gospodarstwa rodziców lub teściów
- Wzór postanowienia odmownego z powodu braku dokumentów potwierdzających odziedziczenie gospodarstwa rodziców lub teściów
- Wzór pisma zeznań świadków
- Broszurka dla rolnika/informacja na stronę internetową, która zawiera najważniejsze informacje oraz wzory pism dotyczące zaświadczeń o pracy w rolnictwie: kiedy się wydaje, na podstawie jakich dokumentów, kiedy wydaje się poświadczenie odmowne, jakie dokumenty powinien przygotować zainteresowany
- Wzory wyroków sądowych omawianych podczas spotkania
- Wzór zaświadczenia z odpowiedzią pozytywną

Szczegółowy program szkolenia:

Pytania uczestników, na które udzieliliśmy odpowiedzi podczas ostatnich szkoleń:

- Czy można wydać zaświadczenie na podstawie przepisu art. 1 ust. 1 pkt 1, jeżeli wnioskodawca pracował w swoim gospodarstwie rolnym i posiadamy dokument nabycia i zeznania świadków potwierdzających pracę oraz zarządzanie gospodarstwem, ale nie były opłacane składki KRUS? Czy zeznania świadków będą podstawą do wydania zaświadczenia?
- Czy teczki osiedleńcze mogą być podstawą do wydania zaświadczenia?
- Jeżeli wydajemy postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia, to czy możemy później przyjąć zeznania świadków i potwierdzić je pieczęcią gminy?
- Czy zeznania świadków powinna odebrać gmina, czy raczej organ emerytalno-rentowy?
- Czy gmina może wydać zaświadczenie osobie, która posiada gospodarstwo rolne od 2008 r i do wniosku załączyła akt notarialny, potwierdzenie z KRUS o opłaceniu składek, potwierdzenie zameldowania i ze starostwa, że gospodarstwo istnieje?
- Czy burmistrz lub osoba upoważniona, która przyjmuje zeznania świadków może potwierdzić własnoręcznie ich podpisu? Czy możliwe jest przyjęcie zeznań świadków na druku własnym? Czy z przyjęcia zeznań świadków spisuje się protokół?
- Czy gmina może wystawić zaświadczenie osobie zainteresowanej potwierdzające, że prowadzi ona gospodarstwo rolne? Czy takie zaświadczenie powinno być wystawione przez starostwo powiatowe?
- Czy oświadczenie wnioskodawcy o swojej pracy w gospodarstwie rolnym może być uznane za podstawę do wydania zaświadczenia?
- Czy dziecko może wystąpić o kartę ubezpieczonego nieżyjącego już rodzica?
- Czy zeznania świadków mają termin ważności?
- Wnioskodawca złożył wniosek o wydanie zaświadczenia w celu zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym w latach 2008-2013 do pracowniczego stażu pracy. Dodatkowo dołączył do niego zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały, postanowienie sądu o nabyciu spadku po ojcu połowy gospodarstwa (współwłaścicielem jest matka). Dokument ze starostwa potwierdza, że ojciec wnioskodawcy figurował jako właściciel gospodarstwa od 1989 r. do 2005 r. Czy może to stanowić podstawę do wydania zaświadczenia?
- Czy gmina jest zobligowana do uzupełnienia materiału dowodowego i jego oceny, która pozwoli na wydanie zaświadczenia o pracy w gospodarstwie?

- Czy domownik ma obowiązek opłacania składek KRUS?
- Czy można zaliczyć pracę w gospodarstwie rolnym u dziadka lub wujka, ale nie mieszkając z nimi, jeżeli wnioskodawca określił, że codziennie po szkole dojeżdżał pomagać w gospodarstwie?
- Czy po 1983 r. można zaliczyć okres pracy w gospodarstwie rodziców do stażu pracy, jeżeli osoba kształciła się w szkole ponadpodstawowej?
- Czy pracodawca może wymagać od danej osoby potwierdzenia zameldowania świadków?
- Czy osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło i pracująca w gospodarstwie rolnym może wliczyć ten okres do stażu pracy na podstawie zaświadczenia lub zeznań świadków?
- Osoba dostarczyła zaświadczenie o zameldowaniu w okresie przed 1983 r. Czy na tej podstawie można wydać mu zaświadczenie? Skąd mamy mieć pewność, że faktycznie pracował wtedy?
- Czy jest podstawa prawna mówiąca o tym, że domownik musi opłacać składki KRUS?
- Co w przypadku, gdy osoba źle policzyła okresy pracy i chce ponownie złożyć wnioski?
- Osoba wykonywała pracę w oparciu o umowę zlecenia, ale nie pracę związaną z gospodarstwem rolnym, jednak w nim mieszkała. Czy można wliczyć mu ten okres jako pracę w gospodarstwie?
- Czy w ramach postępowania wyjaśniającego gmina jest zobligowana do uzupełnienia materiału dowodowego i jego oceny, co pozwoli na wydanie zaświadczenia o pracy w gospodarstwie jako domownik?
- Czy świadkowie muszą być starsi od osoby, której dotyczy postępowanie?
- Czy zamiast potwierdzenia własnoręczności na druku może być to ujęte jako „podpis osoby przyjmującej zeznanie”?
- Czy konieczne jest sporządzenie protokołu z przyjęcia zeznań świadków?
- Jeżeli osoba pracowała na gospodarstwie rolnym należącym do męża w danym okresie, następnie zaczęła wykonywać pracę na etacie, a po niej znów rozpoczęła pracę w gospodarstwie, to czy wliczamy te dwa okresy? Czy tylko do momentu rozpoczęcia pracy na UoP?
- Czy pracę we własnym gospodarstwie rolnym należy traktować jako pracę w tym gospodarstwie dopiero po osiągnięciu pełnoletności, pomimo że przejęła je na własność jeszcze mając mniej niż 18 lat?
- Jeżeli osoba ukończyła 16 lat w 2012 r. i do końca 2017 r. była na stażu, a pierwszą umowę o pracę podpisała w 2018 r., to czy może starać się o zaliczenie stażu pracy za okres od 2012 r. do 2017 r.?
- Czy do wydania zaświadczenia o pracy w rolnictwie konieczne jest zaświadczenie o posiadaniu gospodarstwa? Czy może być to akt notarialny?
- Czy do zaliczenia pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, przynajmniej jedno z nich w tym czasie powinno podlegać ubezpieczeniu społecznemu KRUS? Czy do wniosku pracownik powinien dołączyć zaświadczenie z KRUS potwierdzające ten fakt?
- Czy można zaliczyć pracę w gospodarstwie rolnym ciotki?
- Czy na podstawie zeznań świadków wójt może wydać zaświadczenie?
- Petent złożył wniosek o wydanie zaświadczenia o pracy na roli i prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Dołączył do wniosku kopie zapisu w książeczce wojskowej o odroczeniu służby na poczet prowadzenia gospodarstwa. Czy można takiej osobie wydać zaświadczenie?
- Na podstawie jakich dokumentów można wydać zaświadczenie o pracy w gospodarstwie?
- Czy można wydać zaświadczenie osobie, która dołączyła zaświadczenie ze starostwa o zameldowaniu?
- Jeżeli pracodawca odmawia przyznania zaliczenia pracy w gospodarstwie rolnym, to czy pracownik może odwołać się od tej decyzji?
- Kto jest upoważniony do przeprowadzenia zeznań świadków?

- Czy po zeznaniach świadków wydaje się zaświadczenie o pracy w gospodarstwie?
- Czy można studiować dziennie i pracować na gospodarstwie rolnym rodziców, jeżeli uczelnia oddalona jest od miejscowości o blisko 80 km?
- Czy po zeznaniach świadków gmina nie wydaje zaświadczenia, tylko osoba powinna udać się do zakładu pracy?

Nowości w programie:

- Co, jeżeli grunty leżą na terenie dwóch gmin? Czy bez znaczenia jest, do której gminy zainteresowany uda się po zaświadczenie?
- Czy możliwe jest wydanie zaświadczenia dla wnioskodawcy na podstawie potwierdzeń opłacania składek w KRUS-ie, jako małżonki właściciela gospodarstwa rolnego?
- Czy świadkami mogą być osoby spokrewnione z wnioskodawcą?
- Czy do pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym można zaliczyć okresy wakacyjne podczas studiowania?
- Czy potwierdzenie zameldowania jest konieczne? Czy wystarczy notatka pracownika USC czy to musi być zaświadczenie o zameldowaniu w tym okresie?
- Czy lata pracy w gospodarstwie są uwzględniane do emerytury?
- Czy mamy obowiązek spisania oświadczenia dla każdego?
- Na jakiej podstawie wójt poświadcza własnoręczność podpisów?
- Ile godzin w tygodniu/miesiącu to pełny wymiar czasu pracy ?
- Czy honorujemy dowody wpłat na FUSR i na ich podstawie zaliczamy składki?
- Jeśli wnioskujący był na bezrobotnym w urzędzie pracy to czy można mu ten okres doliczyć?
- Na jakiej podstawie potwierdzamy własność gospodarstwa?
- Czy można zaliczyć lata pracy podczas kształcenia się zaocznie, podczas pracy na umowę zlecenia oraz podczas bycia bezrobotnym w urzędzie pracy ?
- Czy podczas studiowania w trybie dziennym można doliczyć lata pracy?
- Jeśli osoba wnioskująca chce dopisać lata pracy przed 1983 rokiem to czy istnieje zapis ile powinno się minimalnie przepisać hektarów tego gospodarstwa?
- Czy można spisać oświadczenie kilkukrotnie czy wydajemy odpis?
- Która składka jest niepodzielna - osobowa czy hektarowa?
- Czy powinniśmy wydawać zaświadczenie o gospodarstwie?
- Zamiast zaświadczenia do urzędu dostarczono dokument zatytułowany "Potwierdzenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia", w którym są podpisy świadków oraz potwierdzenie burmistrza: "Burmistrz Miasta i Gminy stwierdza, że pani X, zamieszkała w .... pracowała w okresie od ... do ..., w gospodarstwie położonym w miejscowości ..." Czy taki dokument spełnia wymogi zaświadczenia zgodnie z ustawą o wyliczaniu okresów pracy?
- Czy zaliczenie pracy w gospodarstwie na podstawie zaświadczenia wydanego przez UG nie jest praktykowane, gdyż spora część urzędów nie posiada dokumentów i w większości przypadków urzędu wydawane jest postanowienie o odmowie?
- Czy posiadając „zieloną kartę” gospodarstwa, z wykazaną w niej osobą, za którą są opłacane składki (zameldowany domownik) można wydać zaświadczenie, że pracowała w tym gospodarstwie?
- Czy wydanie zaświadczenia jest możliwe jedynie w oparciu o zeznanie świadków?
- Jeżeli nie wpłynąłby wniosek o wydanie zaświadczenia potwierdzającego pracę w gospodarstwie, to czy gmina może spisać zeznania świadków i oświadczenie wnioskodawcy, ale bez wydania postanowienia o odmowie?
- Co powinno zawierać zeznanie świadków? Jaki zapis oraz treść, aby pracodawca, który jest do tego

uprawniony, mógł ze 100% pewnością uwzględnić ten staż do dodatku stażowego? Czy oprócz postanowienia o odmowie i zeznania świadków pracodawca może wymagać dokumentów dodatkowych?

- Co zrobić w sytuacji, gdy osoba zainteresowana chce zaświadczenie o pracy w gospodarstwie, ale złożyła tylko oświadczenie wraz ze zeznaniami świadków, bez wniosku o pracę w gospodarstwie?
- Jak ma się odmowa wydania zaświadczenia z przepisu art. 3 ust. 3, kiedy rolnik udowadnia pracę w gospodarstwie na podstawie zeznania, a w ustawie nie jest wskazane, żeby zeznanie przedłożyć do zakładu pracy, a jedynie zaświadczenie? Takiego zaświadczenia żądają jednostki mundurowe, które nie uznają zeznań świadków, tylko zaświadczenie na podstawie zeznań świadków
- Czy urząd powinien weryfikować zeznanie świadków pod względem tego, czy osoba miała 16 lat w okresie pracy, który wskazała?
- Jak długo gmina przetrzymuje takie dokumenty, jeżeli otrzymujemy tylko jeden egzemplarz?
- Z jakim JRWA wydajemy postanowienie?
- Czy na podstawie dołączonych do wniosku załączników, tj. akt notarialny, zameldowanie i istnienie gospodarstwa ze starostwa można stwierdzić, że ta osoba faktycznie pracuje w gospodarstwie?
- Czy na etapie zeznań świadków osoba przyjmująca zeznania w urzędzie gminy weryfikuje istnienie gospodarstwa i jej arealu? Czyja jest to rola, jeżeli nie ma zaświadczenia?
- Jak długo przetrzymujemy dokumenty?
- Gmina nie posiada dokumentów potwierdzających pracę w gospodarstwie rolnym rodziców. Wydała zaświadczenie, że nie dysponuje dokumentami potwierdzającymi pracę w gospodarstwie. Czy to prawidłowe postępowanie?
- Który wydział w urzędzie gminy jest najbardziej kompetentny do przeprowadzania postępowania odnośnie wydawania zaświadczeń?
- Czy zaświadczenie ze starostwa oraz o zameldowaniu powinny być dołączone do wniosku w oryginale czy wystarczy ksero?
- Czy można wystąpić o zaliczenie brakowanego, zapomnianego okresu, jeżeli ktoś już zaliczył okres pracy w gospodarstwie rolnym, ale zapomniał i pominął kilka miesięcy?
- Czy danego rolnika należy sprawdzić w referacie podatków?
- Skoro zaświadczenie o potwierdzeniu pracy w gospodarstwie wydaje się na podstawie dokumentów będących w posiadaniu urzędu, to w jakim celu wymagać od wnioskodawcy dokumentów potwierdzających zameldowanie we wskazanym okresie czy potwierdzenia o istnieniu gospodarstwa?
- Czy powinniśmy wydać zaświadczenie, jeżeli właściciel gospodarstwa ubiega się o wydanie zaświadczenia o pracy na swoim gospodarstwie rolnym, ponieważ wymaga tego pracodawca? Czy powinniśmy przyjąć zeznania świadków?
- Jakie dokumenty powinniśmy posiadać, aby wydać zaświadczenie o pracy w gospodarstwie rolnym? Co jest niezbędne do wydania zaświadczenia?
- Czy gmina może potwierdzić pracę w gospodarstwie rolnym w okresie od 1994r. do 1999r.? Czy zaświadczenie powinien wydać KRUS, ponieważ od roku 1990 to on prowadzi sprawy związane z działalnością rolniczą?
- Czy na podstawie zielonej karty i zapisów w niej zawartych, dotyczących podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, można wydać zaświadczenie o pracy w gospodarstwie i o opłacaniu składek na ubezpieczenie?
- Wpłynęło do urzędu pismo o treści "Proszę o informację, jakie niezbędne dokumenty potrzebne są do potwierdzenia pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym, celem przedłożenia w zakładzie pracy". Urząd nie posiada informacji o pracy w gospodarstwie. Co odpowiedzieć?

- Zgłosiła się do nas petentka, która poprosiła o wystawienie zaświadczenia potwierdzającego pracę w gospodarstwie od 22.08.2008 r., czyli od 16 roku życia do 01.07.2019r. W 2006 roku zmarł jej ojciec i stała się współwłaścicielką gospodarstwa w udziale po ojcu. Jak powinno być prawidłowo poprowadzone postępowanie i jaki dokument należy wydać, żeby zakład pracy doliczył pracę w gospodarstwie rolnym do stażu pracy i w którym gospodarstwie - rodziców czy swoim?
- Czy za poświadczenie własnoręczności jednego podpisu obowiązuje opłata skarbową (9zł)?
- Czy osoba, która uczęszczała do szkoły w innym mieście, a rodzicom pomagała w gospodarstwie od piątku do niedzieli oraz w czasie wakacji i ferii, może ubiegać się o doliczenie pracy w gospodarstwie rodziców do stażu pracy? Przez cały czas była zameldowana w akademiku
- Czy należy pobierać opłatę 9 zł za uwierzytelnienie podpisu przy zeznaniach świadków?
- Czy osoba inna niż na wniosku może złożyć do urzędu gminy wniosek o zaliczenie lat pracy w gospodarstwie rolnym?
- Czy do stażu pracy wnuczka można wliczyć lata pracy w gospodarstwie rolnym dziadka, jeżeli mieszkał w nim i pracował?
- Jakie dokumenty powinny być w urzędzie gminy, aby legalnie wydać zaświadczenie potwierdzające pracę w gospodarstwie rolnym własnym lub rodziców, skoro gmina nie posiada rejestru osób pracujących w gospodarstwie?
- Czy można uznać pracę w gospodarstwie rolnym brata?
- Co dokładnie oznacza data graniczna, czyli 1983r.?
- Czy osoba, która składa wniosek musi określić daty przed 1 stycznia 1983r. lub po 31 grudnia 1982r.?
- Czy należy wydać postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie wydania zaświadczenia?
- Kiedy wydajemy postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia, a kiedy o odmowie wydania zaświadczenia o treści żądanej? Czy jest jakaś istotna różnica?
- W którym miejscu na druku zeznań świadka powinna podpisać się osoba stwierdzająca własnoręczność podpisu?
- Jaki numer JRWA należy stosować przy wnioskach o potwierdzeniu pracy na gospodarstwie? Czy wszystko dołączamy do teczki z zaświadczeniami?
- Czy należy zapoznać świadków z klauzulą RODO? Jaka jest podstawa prawna i zakres przetwarzania danych osobowych? W jaki sposób należy archiwizować kopie zeznań (JRWA)?
- PRZYKŁAD: po roku 1983 żona pracowała przez wiele lat w gospodarstwie męża. Odprowadzano wówczas składki, po czym po kilku latach podjęła pracę w innym miejscu. Czy płacenie składek za ten okres (zaświadczenie z KRUS) wystarczy do uzyskania praw pracowniczych? Czy taka osoba może lub powinna ubiegać się o zaświadczenie z urzędu gminy?
- Czy procedura wydania zaświadczenia o pracy na gospodarstwie w okresie po 1993r. jest taka sama?
- PRZYKŁAD: do urzędu wpłynął wniosek o wydanie zaświadczenia potwierdzającego prowadzenie indywidualnego gospodarstwa rolnego od osoby, która jest właścicielem od roku 2001. Wnioskodawca powołuje się na ustawę z 1990r. Do wniosku załączono zaświadczenie burmistrza o figurowaniu w ewidencji podatkowej podatników podatku rolnego oraz zaświadczenie z KRUS o okresie podlegania ubezpieczeniu społecznego rolników. Co możemy z tym zrobić?

1. Zaświadczenia o pracy w rolnictwie. Czy urząd może wydać zaświadczenie, że wnioskujący pracował na gospodarstwie rodziców? Czy zainteresowany może przynieść własne dokumenty potwierdzające pracę na gospodarstwie rodziców? Czy można wymagać od zainteresowanego zaświadczenia o zameldowaniu na gospodarstwie?

- Na jakiej podstawie można wydać zaświadczenie? Co powinno zawierać zaświadczenie potwierdzające pracę w rolnictwie? Jak poprowadzić postępowanie, aby móc wydać wniosek odmowny? W jakich przypadkach wydać postanowienie odmowne?
- Co urząd może zrobić w sprawie wydawania zaświadczeń? Jakie ma prawa i obowiązki? Jaki dokument powinien wydać urząd w momencie, gdy nie posiada odpowiednich dokumentów potwierdzających pracę w rolnictwie?
- Czy urząd posiadając odpowiednie dokumenty, może wydać zaświadczenie, że zainteresowany płacił podatki z racji pracy na gospodarstwie rodziców?
- Czy wnioskujący może odwołać się od odmownego postanowienia urzędu m.in. w przypadku, gdy po przesłuchaniu świadków, urząd i tak musi wystawić postanowienie odmawiające wydania zaświadczenia o pracy w rolnictwie?
- Jaka jest rola urzędu w procesie potwierdzenia pracy w gospodarstwie rolnym? Czy urząd może poświadczyć, że zainteresowany pracował w gospodarstwie rolnym? Jakie czynności może wykonać urzędnik, a jakich czynności nie może wykonać? Jaki dokument powinien wypisać urząd?
- Jakich dokumentów poszukiwać, aby móc potwierdzić pracę na gospodarstwie? W jakiej formie powinny zostać wydane takie dokumenty?
- Czy można wydać poświadczenia dzieciom, że rodzice posiadają gospodarstwo?
- Czy można wydać poświadczenie, że rodzice petenta posiadali gospodarstwo?
- Jak wygląda procedura wydawania poświadczeń dzieciom, jeżeli rodzice są w separacji? Matce czy ojcu?
- Jak wygląda procedura wydawania poświadczeń, jeżeli rodzice są po rozwodzie albo podczas procedury rozwodowej?
- Jak udokumentować, że dana osoba faktycznie pracowała na gospodarstwie? Czy pracę na gospodarstwie można potwierdzić krótką ręczną notatką, czy należy wystosować specjalne pismo?
- Co zrobić, jeżeli nie ma tzw. „zielonej karty” (karty gospodarstwa), na której są potwierdzone płatności składek? Na jakiej podstawie można zaświadczyć o istnieniu gospodarstwa w momencie, gdy odpowiednie dokumenty nie znajdują się w urzędzie tylko w innej instytucji państwowej?
- Kto jest odpowiedzialny za wydawanie oświadczenia o pracy na gospodarstwie przeznaczone dla KRUS-u i ZUS-u? Czy wymienione instytucje przyjmują dokumenty wystawione przez urząd?
- Jakich dokumentów urząd może żądać od zainteresowanego? Czy można wymagać zaświadczenia od starostwa o posiadaniu gospodarstwa i/lub zaświadczenie o zameldowaniu? Czy takie czynności są objęte podstawą prawną?
- Czy wnioskujący własnoręcznie mogą wypisać dokumenty, które urząd później weryfikuje i podpisuje? Czy takie dokumenty może jedynie wypisać urząd?
- Na podstawie jakich okresów można wystawić zaświadczenie? Czy można wydać zaświadczenie o pracy w rolnictwie w momencie, gdy są dokumenty potwierdzające istnienie gospodarstwa rolnego i potwierdzające, że zainteresowany pracował i przejął owe gospodarstwo po rodzicach z datą przed rokiem 1983? Czy można wydać zaświadczenie w momencie, gdy owe dokumenty posiadają datę 1983 i dalej? Czy podane zasady odnoszą się również do wydawania oświadczeń potwierdzających istnienie gospodarstwa?
- Czy obowiązkowo należy wydać postanowienie odmowne w sprawie wydania zaświadczenia o pracy w rolnictwie? Czy wystarczy przesłuchanie świadków lub potwierdzenie istnienia gospodarstwa, aby wydać zaświadczenie?
- Czy zaświadczenie i poświadczenie są płatne? W jakich przypadkach wnioskujący musi ponieść koszty wydania dokumentów?
- Urząd odesłał wszystkie karty gospodarstw do ZUS-u i KRUS-u, pomimo to, wymienione jednostki

odsyłają interesantów ponownie do urzędu w celu wydania zaświadczenia. Urząd musi wydać poświadczenie odmowne. Na jakiej podstawie jednostki ZUS i KRUS mogą odsyłać interesantów do urzędów? Czy w tej sytuacji urząd może podjąć jakiegokolwiek działania?

- Rady dla osób nowozatrudnionych. Jakie błędy najczęściej popełniają pracownicy nowozatrudnieni?
- Jakże instytucje akceptują poświadczenia wydawane przez urząd?
- Jakże dokumenty potwierdzające pracę na gospodarstwie przyjmuje zakład pracy od urzędu?
- Co w sytuacji, gdy w ewidencji podatkowej gminy nie ma gospodarstwa, ale posiadamy historię w ewidencji gruntów?
- Czy na potwierdzenie pracy w gospodarstwie rolnym należy odebrać oświadczenie od klienta? Czy na okoliczność wykonywanych obowiązków możemy wziąć oświadczenia dwóch sąsiadów?
- Czy podstawę do wydania zaświadczenia stanowi jedynie odroczenie ze służby wojskowej ze względu na pracę w gospodarstwie rolnym? Pozostałe dokumenty, które posiada urząd nie potwierdzają faktu pracy w gospodarstwie
- Czy można odesłać klienta do notariusza w sprawie zeznań świadków?
- Czy świadkowie muszą być osobami obcymi? Czy świadkami mogą być członkowie rodziny?
- PRZYKŁAD: zbieramy zeznania świadków potwierdzające, że dane osoby widziały, jak domownik pracował; wydajemy zaświadczenie sprawdzając, czy było gospodarstwo, czy osoba tam była zameldowana. Ale nawet przy najbardziej dokładnych wykazach, jak potwierdzić, że osoba rzeczywiście wykonywała czynności w tym gospodarstwie? W takiej sytuacji przepisy ustawy są nie do wykonania, w ogóle nie ma możliwości wydania zaświadczenia. Czy powinno się więc w każdej sytuacji spisać zeznania i sporządzić protokół?
- Czy można wydać zaświadczenie na podstawie dokumentu ze starostwa, potwierdzającego posiadanie gospodarstwa?
- Czy akt nadania gospodarstwa a następnie przekazanie gospodarstwa dzieciom wystarcza na potwierdzenie, że istniało takie gospodarstwo?
- Czy wójt może potwierdzić własnoręczność podpisu, jeżeli w miejscowości, w której jest siedziba urzędu gminy znajduje się także notariusz?
- Kto powinien prowadzić postępowanie w urzędzie? Wydział kadr czy wydział, który zajmuje się rolnictwem oraz ma w swoim zasobie dokumentację dotyczącą gospodarstw rolnych?
- Czy respektowane jest oświadczenie wnioskodawcy o pracy w gospodarstwie rolnym?
- Jaki jest zakres przetwarzania danych osobowych w klauzuli?
- Jakże rejestry i dokumenty należy brać pod uwagę przy wydawaniu zaświadczeń?
- Czy można uwzględnić pracę w wakacje w gospodarstwie rolnym rodziców, jeżeli małoletni pracował w tym czasie na umowę zlecenie w innym miejscu?
- Czy urząd może wydać zaświadczenie, że istniało gospodarstwo rolne prowadzone przez wujka lub dziadka? Czy dana osoba może ubiegać się o zaliczenie u pracodawcy pracy na roli, mimo że ustawa mówi o posiadaniu gospodarstwa rolnego przez rodziców czy teściów?
- Czy praca u teściów po 1983 zaliczana jest do stażu pracy w gospodarstwie rolnym?
- Co w sytuacji, jeżeli wnioskodawca przejął gospodarstwo i teraz wnioskuje o wydanie zaświadczenia jako domownik po 31.12.1982r.? W 1997r. wnioskodawca skończył 16 lat a przejął gospodarstwo w 2004r. Czy możemy uznać ten okres od roku 1997 do roku 2004?
- Czy przed odebraniem zeznań od świadków trzeba zgromadzić jakież dokumenty dotyczące istnienia gospodarstwa i zameldowania?
- Czy wójt może odmówić spisania lub potwierdzenia zeznań świadków?
- Osoba ur. w 1962 r. przejęła gospodarstwo dopiero w tym roku. Przez wcześniejsze lata gospodarstwo należało do rodziców. Z jakiego okresu można doliczyć lata pracy?

- Czy świadkowie muszą posiadać zaświadczenie o zameldowaniu w danym okresie i miejscowości?
- Jak spisać zeznania osoby, która w wieku 16 lat nie zamieszkiwała w gospodarstwie swojego dziadka, a mieszkała w sąsiedniej gminie? Gospodarstwo było wówczas na dziadka, ale po roku zostało przepisane na wujka. Czy takie zeznania można spisać? Czy oddzielnie spisać dwa rodzaje zeznań, że pracowała jako domownik u dziadka przez rok, a przez 3 lata pracowała u wujka?
- Zeznania spisują świadkowie, a czy pracownik gminy musi przyjąć spisane zeznania?
- Jak powinno się stwierdzać okresy pracy? Co się do nich wlicza? Czy można zaliczyć pracę na roli będąc na studiach dziennych (daleko od miejsca zamieszkania) / zaocznych (zjazdy tylko w weekend), bezskładkowe okresy pomiędzy podejmowanymi zatrudnieniami?
- Małoletni uczeń pracował w okresie wakacyjnym na umowę zlecenie. Czy ten okres wakacyjny można zaliczyć do pracy w gospodarstwie rolnym rodziców?
- Czy dziecko może starać się o uznanie pracy w gospodarstwie rolnym, jeżeli rodzic miał udział w gospodarstwie rolnym?
- Czy cała procedura to wniosek z załącznikami, postanowienie o odmowie, przyjęcie oświadczenia o braku dokumentów i zeznania świadków? Czy należy wydać jeszcze jakieś postanowienie końcowe? Czy powinno się wydać ksero lub oryginał spisanych zeznań?
- Czy można pominąć procedurę z postanowieniem, a przeprowadzić tylko procedurę z zeznaniami świadków?
- Czy muszą być spisane zeznania świadków, jeżeli posiadam wszystkie dokumenty potwierdzające pracę w gospodarstwie rolnym?
- Czy bez zeznań świadków można wystawić zaświadczenie, że dana osoba pracowała w gospodarstwie?
- Czy w każdym przypadku są wymagane zeznania świadków?
- Czy trzeba mieć pełnomocnictwo burmistrza do przyjmowania zeznań świadków?
- Co w sytuacji, kiedy rolnicy nie podają konkretnych dat, a tylko przybliżone lata? Co robić w takiej sytuacji?
- Czy każda osoba może ubiegać się o zaliczenie pracy na roli do pracowniczego stażu pracy, bez względu na to, czy była ubezpieczona, czy nie? Czy zaliczenie pracy w gospodarstwie rolnym zależy tylko od pracodawcy?

2. Przesłuchanie świadków - najważniejsze informacje. Czy przesłuchanie świadków wystarczy do wystawienia zaświadczenia o pracy w rolnictwie? W jakiej odległości od gospodarstwa petenta powinni mieszkać świadkowie? Czy świadkowie mogą być małżeństwem?

- Jakie obowiązki ma urząd w sprawie przesłuchania świadków? Czy urząd ma obowiązek przesłuchać świadków? Czy urząd wyłącznie potwierdza własnoręczność podpisów? Kto jest odpowiedzialny za przesłuchanie świadków: ZUS, KRUS, pracodawca, urząd?
- Kiedy należy przystąpić do przesłuchania świadków? Kto powinien przeprowadzać rozmowę ze świadkami w urzędzie?
- Kto powinien w urzędzie potwierdzić własnoręczność podpisów: wójt czy sekretarz? Kto prawnie powinien potwierdzić własnoręczność podpisów zeznania świadków: wójt, sekretarz, notariusz, pracodawca?
- Czy wójt może potwierdzać prawdziwość podpisu? Jakie są ograniczenia związane z potwierdzeniem prawdziwości podpisu przez wójta? Czy wójt może potwierdzić prawdziwość podpisów w zastępstwie za notariusza, bądź, gdy w gminie nie ma notariusza?
- Czy strona powinna składać wniosek o przeprowadzenie zeznań świadków, czy procedura przesłuchania następuje natychmiastowo?

- Czy zeznania świadków powinny być pisane w urzędzie, czy w domu wnioskującego?
- Kto powinien pisać zeznanie: świadkowie, petent, urzędnik?
- Czy urząd ma prawo wprowadzić własny wniosek zeznań świadków czy musi korzystać wyłącznie z wzoru ZUS-owskiego?
- Czy zeznania powinny być pisane ręcznie czy na komputerze?
- Czy urząd przed spisaniem zeznań świadków może prosić o przyniesienie dokumentu potwierdzającego istnienie gospodarstwa np. ze starostwa?
- Czy na podstawie zeznań świadków można wydać zaświadczenie o pracy w rolnictwie? Czy wydaje się inny dokument?
- Kto może być świadkiem na przesłuchaniu? Czy świadkiem może być rodzina? Czy świadkami może być małżeństwo?
- Ilu świadków należy powołać, by potwierdzić pracę na gospodarstwie?
- Jakie składki powinni odkładać świadkowie - ZUS czy KRUS?
- W jakim wieku powinni być świadkowie? Czy powinno przyjąć się, że świadkowie powinni być w podeszłym wieku, ponieważ są bardziej wiarygodni? Czy osoby 2-5 lat starsze od wnioskującego mogą być świadkami?
- Jaka odległość powinna dzielić świadków od gospodarstwa, na którym pracował petent? Co to znaczy, że świadkowie muszą mieszkać na terenie tej samej miejscowości czy w najbliższym sąsiedztwie? Miejscowość ma 12 km, czy osoby mieszkające na krańcach wsi mogą być wzajemnie dla siebie świadkami?
- Jakie informacje powinny znaleźć się w zeznaniach świadków?
- Czy urząd powinien ingerować w informacje spisane przez świadków?
- Czy zeznania przed potwierdzeniem własnoręczności podpisu powinny zostać na głos przeczytane zebranych?
- Czy należy uświadamiać zainteresowanych i świadków, że zeznania spisane są pod odpowiedzialnością karną?
- Czy instytucje publiczne np. policja, straż pożarna, szkoła przyjmują zeznania świadków?
- Czy instytucje prywatne przyjmują zeznania świadków?
- Czy pracownicy powinni zapytać swojego pracodawcę, czy zgadza się na zeznania świadków w celu doliczenia lat do pracy? Czy pracownicy powinni również pytać o warunki akceptacji takiego wniosku oraz sposób jego uzyskania?
- Czy urząd powinien się upewnić, że zakład pracy przyjmie spisane zeznania świadków? Czy urząd może wymagać od zainteresowanego potwierdzenia, że pracodawca przyjmie oświadczenie zeznania świadków?
- Dlaczego niektóre urzędy przesłuchują świadków? Czy to ich prawo, czy wyłącznie możliwość? Czy wyłącznie małe gminy nie mogą przesłuchiwać świadków, czy dotyczy to również dużych gmin? Czy prawo zakazuje albo nakazuje przesłuchanie świadków urzędowi? Jak bronić swoich praktyk podczas kontroli?
- Czy wyrok WSA w Olsztynie 25.04.2017 r. II SA/OI 100/17 dotyczący obowiązku przesłuchania świadków jest podstawą do zaniechania przesłuchań bezpośrednio w urzędzie? Omówienie sprawy

3. Potwierdzenie istnienia gospodarstwa. Co zrobić, jeżeli w kartach gospodarstw brakuje najważniejszych informacji? Kto powinien przechowywać karty gospodarstwa?

- Czy należy badać, czy można wydać oświadczenie posiadania gospodarstwa? Czy powinny być rozpisane wszystkie akty notarialne, wszystkie zbycia i nabycia oraz czy powinno być wykazane wahanie? Czy podczas poświadczania istnienia gospodarstwa należy kierować się wyłącznie ustawą?

- Czy oprócz pracy na gospodarstwie rodziców i dziadków, można potwierdzać pracę na gospodarstwie wujostwa, zarówno w momencie adopcji, jak i również bez adopcji?
- Kto jest odpowiedzialny za przechowywanie starych kart gospodarstw? Urząd czy KRUS?
- Czy na poświadczeniu powinien być podany areał gospodarstwa?
- Pod jakim numerem wydać poświadczenie wedle instrukcji kancelaryjnej? Czy numer powinien być dostosowanych do stanowiska organu wydającego np. wydział nieruchomości lub wydział podatkowy? Czy jest ogólnie wymagany numer?

4. Ustawa z dnia 20 lipca 1990 r. W jakich okresach można ubiegać się o zaświadczenie? Różnice pomiędzy dokumentacją z przed roku 1983, a po roku 1983. Jakie zmiany zaszyły w definicjach?

- W jakich okresach można ubiegać się o zaświadczenie? Zasady sprzed 1983 roku oraz po 1983 roku
- "[...] przypadające po dniu 31 grudnia 1982 r. okresy pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym w charakterze domownika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin" - Czy według przepisów o ubezpieczeniu społecznym zainteresowany powinien odkładać składki? Czy składki nie musiały być odprowadzane i wystarczy, że wnioskujący mieszkał i pracował na gospodarstwie?
- Ustawa mówi, że zaświadczenie o pracy w rolnictwie można wystawić w momencie, gdy jest prowadzona ewidencja osób pracujących na gospodarstwie oraz osób posiadających gospodarstwo rolne. Urząd nie posiada takich danych, co robić w takim przypadku? Czy istnieje luka prawna? Czy w takich przypadkach zawsze należy wydać postanowienie odmowne?
- Co to znaczy „prowadzić gospodarstwo” rolne? Czy podejmować decyzje tylko w zakresie prawa, czy dana osoba musi użytkować i pracować na gospodarstwie?
- Jaka jest różnica pomiędzy pracą bezpośrednio w rolnictwie a pracą jako domownik w rodzinnym gospodarstwie?
- Czy z analizy wyroków sądowych można odtworzyć poprawne postępowanie w sprawie wydawania zaświadczeń o pracy w rolnictwie? Co wyroki sądowe mówią na ten temat?
- Omówienie najważniejszych zmian w definicjach m.in. rolnik, domownik, hektary
- Omówienie najważniejszych postanowień ustawy z dnia 20 lipca 1990 r. o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy

5. Obsługa zainteresowanego. Czy pomagać zainteresowanemu w wypełnianiu wniosków? Czy należy stworzyć wzór wypełnienia wniosku? Jak wytłumaczyć wnioskującemu, jakie działania może podjąć urząd w sprawie wydawania zaświadczeń o pracy w rolnictwie?

- Komu wydaje się poświadczenia oraz kto najczęściej prosi o takie poświadczenie?
- Jak wytłumaczyć zainteresowanemu, czym jest zaświadczenie o pracy w rolnictwie i kiedy się takie zaświadczenie wydaje?
- Jak poinformować wnioskującego, dlaczego urząd nie wyda zaświadczenia o pracy w rolnictwie? Czy powinno się napisać oddzielne pismo wyjaśniające, czy wystarczy poświadczenie odmowne?
- Jakie podmioty przyjmują poświadczenia i co dzięki nim ubiegający może zyskać? Jakie zyski otrzymuje osoba, która otrzyma zaświadczenie o pracy w rolnictwie: renta, przedłużony urlop?
- Jak wytłumaczyć petentom, że doliczanie lat pracy dzieli się na dwa okresy – przed rokiem 1983 oraz po roku 1983? Jak wytłumaczyć zainteresowanemu, że w momencie, gdy przed rokiem 1983 petent pracował na gospodarstwie rodziców, ale go nie przejął, nie ma możliwości wydania poświadczenia?
- Czy w przypadku braku dokumentów w urzędzie dotyczących istnienia gospodarstwa wnioskujący może przynieść osobiste (prywatne) dokumenty potwierdzające, że rodzice posiadali gospodarstwo?

- Jakie dokumenty powinna przynieść osoba, która ubiega się o przesłuchanie świadków? Zaświadczenie o meldunku, dokumenty ze starostwa o istnieniu gospodarstwa? Czy owe dokumenty są respektowane przez urząd?
- Gdzie można pokierować osobę ubiegającą się o zaświadczenie w momencie, gdy nie ma dokumentacji w urzędzie: geodezja, KRUS, ZUS, starostwo?
- Czy urząd powinien pomagać w wypełnianiu dokumentów dotyczących pracy na gospodarstwie do ZUS-u i KRUS-u? Czy jest to obowiązek, czy dobra wola urzędu?
- Jakie błędy najczęściej są popełniane podczas wypełniania wniosków? Jak edukować zainteresowanych? Czy warto tworzyć ogólny wzór wypełnionego wniosku?
- Co robić w sytuacji, kiedy petent prosi o potwierdzenie pracy na gospodarstwie dziadków? Czy dziadkowie musieli mieć prawa adopcyjne (rodzice petenta zmarli, a dziadkowie przejęli nad nim opiekę)? Czy petent musiał przejąć gospodarstwo po dziadkach, aby praca została uznana?
- Czy w przypadku pracy na gospodarstwie rodzeństwa petenta można wydać poświadczenie?
- Petent studiował 5 lat poza domem rodzinnym, z którego nie został wymeldowany na czas studiów. Zainteresowany ubiega się o zaświadczenie, że pracował na gospodarstwie rodziców, pomimo że w tym czasie studiował, a świadkowie nieuczciwie potwierdzają jego pacę. Co zrobić w zaistniałej sytuacji?

Prowadzący:

Jacek Kusidło - kierownik Referatu Rolnictwa i Ochrony Środowiska w Urzędzie Miejskim w Strzelcach Opolskich. Absolwent geografii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie oraz Zarządzania w agrobiznesie Uniwersytetu Rolniczego im. H. Kołłątaja w Krakowie. Koordynator projektów wdrażających nowe systemy pracy w urzędzie oraz poszerzających kompetencje pracowników. Z wykształcenia nauczyciel, w praktyce samorządowiec. Od kilku lat kieruje działem realizującym zadania z zakresu rolnictwa i administracji wiejskiej jak również dotyczące postępowań związanych z potwierdzaniem stażu pracy w gospodarstwie. Od roku w kompetencjach pozostaje również nadzór nad postępowaniami w zakresie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji, wycinki drzew, realizacji gminnego programu opieki nad zwierzętami, programów ochrony środowiska oraz dotacji proekologicznych.

Terminy i szkolenia

Data: 27 maja 2025 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną